

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 25CoCsp/42/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2319202264
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 06. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Daniel Ilavský
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2021:2319202264.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Daniela Ilavského a členov senátu JUDr. Ľubice Spálovej a JUDr. Petra Dumana, v spore žalobcu: Prima banka Slovensko, a.s., IČO: 31 575 951, adresa sídla Žilina, Hodžova 11, proti žalovanej: H. D., nar. XX.X.XXXX, adresa trvalého pobytu R., E. XX, o 7.444,05 eur s prísl. o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Galanta z 28. januára 2020 č.k. 28Csp/97/2019-132, takto

rozhodol:

I. Rozsudok súdu prvej inštancie sa v napadnutej zamietajúcej časti vo veci samej o zaplatenie úroku z úveru vo výške 10,79% p.a. zo sumy 7.444,05 eur od 14.2.2018 do zaplatenia m e n í tak, že žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi ďalší bežný úrok z úveru vo výške 10,79% p.a. zo sumy 7.444,05 eur za obdobie od 14.2.2018 do zaplatenia istiny, najviac však vo výške 2.480,74 eur a ďalší úrok z omeškania vo výške 5% ročne počítaný zo sumy 85,18 eur od 14.2.2018 až do zaplatenia, to všetko do troch dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia a v zostávajúcej napadnutej zamietajúcej časti vo veci samej sa rozsudok súdu prvej inštancie potvrdzuje.

II. Žalovaná je povinná nahradiť žalobcovi trovy tohto konania v rozsahu 100% s tým, že o výške tejto náhrady rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením.

odôvodnenie:

1.1 Rozsudkom súd prvej inštancie žalovanej uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 7.444,05 eur spolu s úrokom 85,18 eur a úrokom z omeškania vo výške 5% ročne z nezaplatennej istiny 7.444,05 eur od 14.2.2018 do zaplatenia, to všetko do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku (výrok I.) a vo zvyšku žalobu zamietol (výrok II.).

1.2.1 Z dokazovania mal za preukázané, že právny predchodca žalobcu Sberbank Slovensko, a.s. a žalovaná uzavreli dňa 6.11.2015 zmluvu o spotrebiteľskom úvere č. 626611, na základe ktorej bol žalovanej poskytnutý spotrebiteľský úver vo výške 8.300 eur, bezhotovostne, ktorý sa žalovaná zaviazala splácať v mesačných splátkach (96) po 130,49 eur. Z textu zmluvy vyplýva fixná ročná úroková sadzba 10,79%, úrok z omeškania 5,05% ročne, platobný deň k 15. dňu príslušného mesiaca, platobný deň 1. splátky 15.12.2015, doba trvania zmluvy 15.11.2023, RPMN 11,34%.

1.2.2 Do predčasného zosplatnenia, žalovaná z dlžnej sumy pôžičky jednotlivými splátkami uhradila na istinu sumu 855,95 eur, na úrok sumu 1.746,30 eur, na poistné sumu 99,60 eur.

1.2.3 Keďže žalovaná porušila povinnosť uhrádzať jednotlivé splátky riadne a včas, žalobca listom - II. upomienka zo dňa 4.5.2018 vyzval žalovanú na úhradu omeškaných splátok vo výške 260,21 eur do 5 dní a zároveň žalovanú upozornil na právo veriteľa zosplatiť celú pohľadávku.

1.2.4 Z dôvodu opakovaného neplnenia zmluvných podmienok zo strany žalovanej, žalobca pristúpil k vyhláseniu predčasnej splatnosti úveru k 13.2.2018, o čom žalovanú informoval listom zo dňa 13.2.2018 a vyzval žalovanú k úhrade dlžnej čiastky 7.548,23 eur najneskôr do 7.3.2018.

1.2.5 Po zosplatnení úveru žalovaná titulom plnenia z predmetnej úverovej zmluvy už nezaplatila žalobcovi žiadnu sumu.

1.3 Vec právne posúdil ako nárok veriteľa voči dlžníkovi na vrátenie poskytnutého úveru s dohodnutým úrokom podľa § 497, § 502 a § 503 Ob.z. (zákon č. 514/2003 Z.z. Obchodný zákonník v znení jeho neskorších zmien a doplnení), § 1 ods. 2, § 2 písm. a), b) a d) a § 9 ods. 1 ZoSÚ2010 (zákon č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom ku dňu vzniku zmluvného vzťahu), § 52 ods. 1 a ods. 2 a § 121 ods. 3 O.z. (zákon č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení jeho neskorších zmien a doplnení) a nárok veriteľa voči dlžníkovi na úrok z omeškania peňažného dlhu podľa § 517 ods. 1 a 2 O.z. a dospel k záveru, že nárok žalobcu je dôvodný len v časti v uplatneného nároku na zaplatenie istiny úveru vo výške 7.444,05 eur a to do zosplatnenia úveru, vyčísleného úroku z úveru vo výške 85,18 eur spolu s 5% ročným úrokom z omeškania počítaným zo sumy 7.444,05 eur od 14.2.2018 do zaplatenia a preto v tejto časti žalobe vyhovel, čo však neplatilo pre zostatok uplatnených nárokov, v ktorej časti žalobu ako nedôvodnú zamietol.

1.4 Na odôvodnenie takéhoto svojho rozhodnutia uviedol, že z vykonaného dokazovania mal za preukázané, že žalobca a žalovaná uzavreli zmluvu o spotrebiteľskom úvere, keď na jednej strane vystupuje fyzická osoba - spotrebiteľ, ktorá pri uzatváraní a plnení zmluvy nekoná v rámci predmetu svojho podnikania alebo povolania a na strane druhej právnická osoba - dodávateľ, ktorá pri uzatváraní zmluvy koná v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti. Posudzovaný právny vzťah medzi žalobcom a žalovanou je preto zmluvným vzťahom medzi spotrebiteľom a dodávateľom a preto predmetnú zmluvu považoval za spotrebiteľskú.

1.5 Zo žaloby ako aj z predložených listinných dôkazov súd zistil, že žalovaná si svoje zmluvné povinnosti riadne a včas neplnila a z poskytnutého úveru uhradila do zosplatnenia len sumu 2.701,85 eur, z ktorej sumu vo výške 1.746,30 eur právny predchodca žalobcu započítal na úrok, sumu 855,95 eur na istinu a sumu 99,60 eur na poistné. Vzhľadom na skutočnosť, že žalovaná si povinnosti vyplývajúce z vyššie uvedenej zmluvy riadne a včas nespĺnila, žalobca vyhlásil predčasnú splatnosť úveru ku dňu 13.2.2018, o čom žalovanú informoval listom zo dňa 13.2.2018. Z vykonaného dokazovania mal súd preukázané, že žalovaná ku dňu vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru uhradila sumu vo výške 2.701,85 eur. Po vyhlásení predčasnej splatnosti úveru žalovaná už ďalšie úhrady nevykonala. Žalovaná bola v konaní nečinná, tvrdenia žalobcu nepoprela a preto ich súd považoval za nesporné a žalobu žalobcu považoval za dôvodnú v časti uplatnenej úverovej istiny vo výške 7.444,05 eur, zosplatnených a neuhradených zmluvných úrokov vo výške 85,18 eur a preto v tejto časti žalobe vyhovel.

1.6 Strany si dojednali zmluvný úrok 10,79% ako fixný do doby splatnosti úveru. Konečná splatnosť úveru bola v zmluve dohodnutá ku dňu 15.11.2023, žalobca však v zmysle zmluvných dojednaní pristúpil k zosplatneniu celého úveru skôr, a to k 13.2.2018. Je nesporné, že úverový vzťah spočíva v poskytnutí peňažných prostriedkov a do vrátenia poskytnutých prostriedkov má dlžník platiť úroky. Účastníci zmluvy o úver si pritom nemusia dohodnúť čas, na ktorý sa úver poskytuje. V takom prípade vzniká právo na úroky až do vrátenia poskytnutých peňažných prostriedkov. Pokiaľ si však účastníci zmluvy dohodnú úverové obdobie a dlžník poskytnuté peňažné prostriedky do dohodnutej doby nevráti, prichádzajú do úvahy za obdobie od splatnosti úveru úroky z omeškania. Súd pritom vychádzal z uznesenia ÚS IV. 476/2012 z 18.9.2012, v zmysle ktorého Ústavný súd SR odobril názor odvolacieho a prvostupňového súdu, podľa ktorého veriteľovi patria úroky len do splatnosti dlhu, následne sa dlžník dostáva do omeškania a je povinný platiť iba úroky z omeškania. V opačnom prípade by na ťarchu spotrebiteľa dochádzalo k dvojnásobnému zaťažovaniu v podobe úrokov z úveru ako i úrokov z omeškania, čo spôsobuje značnú nerovnováhu vo vzťahoch medzi účastníkmi. Súd preto žalobcovi nepriznal dohodnutý úrok z istiny, ktorý si žalobca uplatnil aj po zosplatnení istiny.

1.7 Pokiaľ sa jedná o uplatnené úroky z omeškania vo výške 5% ročne z nezaplatených úrokov 85,18 eur od 14.2.2018 do zaplatenia, súd návrh žalobcu zamietol z dôvodu, že pri omeškaní so zaplatením

úrokov, nie je možné požadovať úrok z omeškania z dohodnutého úroku. Vzhľadom na vyššie uvedené súd žalobu v časti úrokov z omeškania z nezaplatených úrokov zamietol.

1.8 Súd priznal žalobcovi z nezaplatenej úverovej istiny úrok z omeškania vo výške 5%, ktorý zodpovedá výške zákonného úroku z omeškania ku dňu omeškania, t.j. ku dňu nasledujúcemu po predčasnej splatnosti úveru.

1.9 O trovách konania rozhodol tak, že žalobcovi voči žalovanej priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%. Takéto svoje rozhodnutie odôvodnil právne podľa § 255 ods. 1 C.s.p. v spojení s § 256 ods. 1 C.s.p. a vecne potrebou priznania žalobcovi plnej náhrady trov konania vzhľadom na jeho takmer plný úspech v spore. Neúspech žalobcu bol totiž len v časti príslušenstva pohľadávky.

2.1 Rozsudok v zamietajúcej časti (nároku na bežný úrok po zosplatnení úveru do jeho úplného zaplataenia a nárok na úrok z omeškania z vyčísleného bežného úroku z úveru) napadol riadnym a včasným odvolaním žalobca s návrhom na jeho zmenu vyhovením žalobe aj v zamietajúcej časti a priznaním žalobcovi len náhrady trov odvolacieho konania dôvodiac, že neboli splnené procesné podmienky, že súd prvej inštancie na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam a vec aj nesprávne právne posúdil (§ 365 ods. 1 písm. a), h) a f) C.s.p.).

2.2 Na odôvodnenie svojho odvolania uviedol, že súd porušil právo žalobcu na spravodlivé súdne konanie a postupoval v rozpore so zásadou kontradiktórnosti súdneho konania, keď v rozpore s § 151 C.s.p. skúmal tvrdenia žalobcu, ktoré neboli žalovanou spochybnené, hoci takéto tvrdenia mal považovať za nesporné (poukazujúc na uznesenie Krajského súdu v Trnave č.k. 10Co/6/2018-96 z 29.11.2018 a 10Co 333/2017 z 31.1.2019). Takýto nepredvídateľný postup súdu prvej inštancie bol v rozpore s právom sporovej strany na spravodlivý proces.

2.3 Zmluva o úvere je absolútnym obchodom, a bez ohľadu na účastníkov úverového vzťahu sa spravuje ustanoveniami Ob.z.. Ustanovenie § 497 Ob.z. priznáva veriteľovi právo požadovať nielen vrátenie poskytnutých peňažných prostriedkov ale zároveň právo požadovať úroky za úver. Dlžník je teda povinný aj s ohľadom na ustanovenie § 502 Ob.z. zaplatiť aj dojednané úroky a to do dňa úplného vrátenia poskytnutých prostriedkov. Nárok na úrok za úver nie je predmetom zmluvného dojednania, keďže tento nárok priznávajú žalobcovi priamo právne predpisy (okrem iného aj ZoSÚ2010). V tejto súvislosti poukázal aj na rozsudok Najvyššieho súdu SR sp.zn. 6Cdo 113/2018 z 30.7.2019, rozsudok SDEÚ C-96/16 a C-94/17 ako aj rozsudky Krajského súdu v Bratislave, Krajského súdu v Banskej Bystrici, Krajského súdu v Nitre a podobne.

2.4 Vyhlásenie mimoriadnej splatnosti nemá za následok zánik povinnosti vrátiť poskytnuté peňažné prostriedky ani zaplatiť úroky za úver. Menia sa len podmienky, za ktoré je dlžník povinný uvedenú povinnosť plniť. Povinnosť vrátiť poskytnuté peňažné prostriedky a zaplatiť úroky za úver nie je novou povinnosťou, ktorú by dlžník pred splatnosťou nemal, nejde o nové dohodnuté úroky.

2.5 Nakoľko zmluvné úroky ku dňu zosplatnenia celého dlhu boli vyčíslené pevnou sumou, ktorá pripadá na časť anuitných splátok neuhradených dlžníkom, pripadajúci zmluvný úrok, naakumulovaný ku dňu zosplatnenia a táto suma sa ďalej nenavýšuje, nie je nárok na úrok z omeškania z takto uplatneného úroku v rozpore so zásadou anatocizmu, ktorá má zamedziť nedôvodnému navýšovaniu nárokov veriteľa úhradami príslušenstva. Nárok na úrok z omeškania zo zmluvného úroku ku dňu zosplatnenia je nárokom, ktorý predpokladá aj ustanovenia § 497 Obchodného zákonníka a žiadne iné zákonné ustanovenie tento nárok svojím znením nespochybňuje. V tejto súvislosti poukázal na rozsudok Krajského súdu v Bratislave spisovej značky 6Co 78/2018, Krajského súdu v Trenčíne spisovej značky 19Co 143/2017, Krajského súdu v Trenčíne spisovej značky 19Co 142/2018 a iné.

3. Žalovaná odvolací návrh nepodala a k odvolaniu žalobcu sa nevyjadrila.

4. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 C.s.p.), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 C.s.p.), stranou, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 C.s.p.), proti rozsudku súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 355 ods. 1 C.s.p.), po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 127 a § 363 C.s.p.) a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 písm. h/ C.s.p.), preskúmal rozsudok v napadnutej časti v medziach

daných rozsahom (§ 379 C.s.p.) a dôvodmi odvolania (§ 380 ods. 1 C.s.p.), s prihliadnutím ex offo na prípadné vady týkajúce sa procesných podmienok, ktoré ale nezistil (§ 380 ods. 2 C.s.p.), súc pritom viazaný skutkovým stavom ako ho zistil súd prvej inštancie (§ 383 C.s.p.) a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu je sčasti dôvodné.

5.1 Predmetom konania je žaloba veriteľa voči dlžníčke o vrátenie finančných prostriedkov poskytnutých žalovanej na základe zmluvy o úvere číslo 626611 zo 6.11.2015 vo výške 7.444,05 eur, úroku z úveru 85,18 eur, bežného úroku 10,79% ročne z nezaplatenej istiny vo výške 7.444,05 eur od 14.2.2018 do zaplataenia, úroku z omeškania vo výške 5% ročne z nezaplatenej istiny 7.444,05 eur od 14.2.2018 do zaplataenia a z nezaplatených úrokov 85,18 eur od 14.2.2018 do zaplataenia. Súd prvej inštancie rozsudkom žalovanej uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 7.444,05 eur spolu s úrokom 85,18 eur a úrokom z omeškania 5% ročne z nezaplatenej istiny 7.444,05 eur od 14.2.2018 do zaplataenia a vo zvyšku žalobu zamietol.

5.2 Predmetom odvolacieho konania vzhľadom na odvolacie námietky žalobcu je posúdiť, či neboli splnené procesné podmienky, či súd prvej inštancie vec nesprávne právne posúdil, čo malo za následok jeho nesprávne rozhodnutie o nepriznaní nároku žalobcu na uplatnený úrok z úveru po zosplatení úveru a to až do úplného zaplataenia úročenej istiny úveru a nepriznanie nároku žalobcu na úrok z omeškania z neuhradených bežných úrokov.

6. Podľa § 388 C.s.p., odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zmení, ak nie sú splnené podmienky na jeho potvrdenie, ani na jeho zrušenie.

7.1 Pokiaľ ide o námietku, že neboli splnené procesné podmienky na konanie § 365 ods.1 písm. a) C.s.p odvolací súd uvádza :

Procesné podmienky upravuje C.s.p. v ustanovení § 161 ods. 1. Na to, či sú splnené podmienky, za ktorých môže súd konať vo veci a rozhodnúť, prihliada súd kedykoľvek za konania. Oproti doterajšej úprave v Občianskom súdnom poriadku však Civilný sporový poriadok predpokladá výnimky (arg.: „Ak tento zákon neustanovuje inak...“). Takúto výnimku nachádzame napríklad v ustanovení § 41 C.s.p., podľa ktorého súd skúma miestnu príslušnosť iba na námietku žalovaného uplatnenú najneskôr pri prvom procesnom úkone, ktorý mu patrí; výlučnú miestnu príslušnosť skúma aj bez námietky na začiatku konania. Tieto podmienky, pre ktoré je zavedená legislatívna skratka „procesné podmienky“, nie sú výslovne zákonom definované, dajú sa však vyvodiť z ustanovení Civilného sporového poriadku. Sú nimi právomoc súdu (§ 3 a nasl. C.s.p.), príslušnosť súdu (§ 12 a nasl. C.s.p.), neexistencia prekážky začatého konania (litispenciencie) podľa § 159 C.s.p., neexistencia prekážky právoplatne rozhodnutej veci (rei iudicatae) podľa § 320 C.s.p., procesná subjektivita (§ 61 a nasl. C.s.p.) podľa § 67 a nasl. C.s.p., zrozumiteľnosť a úplnosť žaloby (§ 127, § 132 C.s.p....), povinné zastúpenie (§ 90 C.s.p.) a iné.

7.2 Vzhľadom na uvedenú charakteristiku procesných podmienok je nepochybné, že žalobca vo svojom odvolaní odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. a) C.s.p. iba deklaroval, ale žiadnu konkrétnu absenciu procesných podmienok neuviedol a nezistil to ani ex offo krajský súd. Odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. a) C.s.p. uplatnil potom žalobca nedôvodne.

8.1 Pokiaľ námietky smerujú k právnomu posúdeniu veci odvolací súd uvádza:

Právne posudzovanie vecí je činnosť súdu, pri ktorej zistený skutkový stav podriaďuje pod skutkovú podstatu príslušnej právnej normy, na základe čoho dospieva k záveru, či právo prizná alebo neprizná. Právne posúdenie vecí je nesprávne, ak sa súd pri tejto činnosti dopustil omylu (buď v tom, že na správne zistený skutkový stav aplikoval iný právny predpis než mal, alebo ak správne aplikovaný právny predpis nesprávne interpretoval).

8.2 Vzhľadom k tomu, že odvolací súd nevstupoval do procesu modifikácie skutkového stavu, na ktorom je napadnuté rozhodnutie založené a ide o prejednanie právnej otázky a nie skutkovej, nebol daný zákonný dôvod na doplnenie alebo zopakovanie dokazovania podľa § 385 ods. 1 C.s.p. (a teda ani na nariadenie pojednávania odvolacím súdom). Odvolací súd vzal do úvahy len skutočnosti, ktoré vyplynuli z vykonaných dôkazov v konaní pred súdom prvej inštancie. Možnosť odvolacieho súdu rozhodnúť o odvolaní bez nariadenia odvolacieho pojednávania prevzal aj C.s.p.. Nariadenie pojednávania nevyžadoval ani dôležitý verejný záujem, ktorého existencia nebola v danom prípade daná. Podľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva (Valera Assalino v. Portugalsko z 20.

apríla 2002) v prípadoch, kde skutkové okolnosti nie sú sporné a právne otázky sa nevyznačujú osobitnou zložitou, neuskutočnenie ústneho pojednávania nespôsobuje ujmu požiadavkám čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ľudských právach (najmä ak pojednávanie na prvom stupni bolo verejné a vyšší súd prejednáva právne otázky).

8.3 Súd prvej inštancie správne kvalifikoval právny vzťah založený zmluvou medzi žalobcom a žalovanou ako založený spotrebiteľskou zmluvou, keďže táto spĺňala definičné znaky takejto zmluvy, ako aj definičné znaky subjektov spotrebiteľskej zmluvy. V konaní bolo nesporné, že zmluvný vzťah medzi stranami konania, založený zmluvou o spotrebiteľskom úvere, napĺňa definičné znaky spotrebiteľskej zmluvy.

8.4 Základnou spornou otázkou bolo, či veriteľ v úverovom vzťahu s dlžníkom má nárok na bežný zmluvný úrok z úveru aj po zosplatnení úveru a dokedy mu zostáva takýto nárok zachovaný. Súd prvej inštancie založil svoje rozhodnutie v napadnutej zamietajúcej časti žaloby na právnom závere, že žalobcovi prislúcha právo na zaplatenie bežného zmluvného úroku z úveru len do jeho splatnosti v dôsledku mimoriadneho zosplatnenia úveru jednostranným právnym úkonom veriteľa. Žalobca s týmto jeho záverom nesúhlasil dôvodiac najmä tým, že dlžník je povinný platiť úroky až do doby skutočného vrátenia poskytnutého úveru veriteľovi, žiadosťou o okamžité splatenie úveru nedochádza k zániku (predčasnému ukončeniu) zmluvy, povinnosť platiť úroky z omeškania je predpokladaným zákonným sankčným mechanizmom, pretrvávajúci stav, keď žalovaný naďalej užíva (a nevracia) poskytnuté finančné prostriedky a žalobca nimi fakticky nedisponuje, rozhodne nie je dôvodom na nepriznanie zmluvne dohodnutých bežných úrokov, inštitút úroku je v právnej doktríne SR a ČR dlhodobo interpretovaný ako cena za užívanie poskytnutých peňažných prostriedkov, preto má dlžník zásadne platiť tento úrok za skutočnú dobu užívania (bez ohľadu na termín splatnosti úveru), t.j. do doby reálneho vrátenia úveru veriteľovi (v ktorej súvislosti poukázal na rozhodnutie NS SR sp. zn. 6Cbo 113/2018, rozhodovaciu prax Krajského súdu v Bratislave spisovej značky 3Co 108/2017, spisovej značky 8Co 138/2017, spisovej značky 8Co 206/2018, Krajského súdu v Žiline spisovej značky 11Co 12/2017, Krajského súdu v Banskej Bystrici spisovej značky 43Co 23/2017, 43Co 7/2018, spisovej značky 43Co 29/2018, spisovej značky 43Co 21/2018, spisovej značky 43Co 37/2018 Krajského súdu v Nitre spisovej značky 8Co 193/2017, spisovej značky 7Co 366/2017, spisovej značky 12Co 116/2017, spisovej značky 7Co 326/2017, spisovej značky 12Co 4/2018, Krajského súdu v Košiciach spisovej značky 5Co 297/2017 a iné), nemožno v danom prípade akceptovať údajnú neprípustnosť paralelného úročenia istiny úverovej pohľadávky žalobcu úrokom z omeškania a súčasne riadnym zmluvným úrokom.

8.5 Treba uviesť, že rozhodovacia prax odvolacích súdov je nesúladná v riešení otázky možného priznania zmluvných úrokov po predčasnom zosplatnení úveru. Kumulácia zmluvných úrokov a úrokov z omeškania po zosplatnení spotrebiteľskej úverovej zmluvy, je predmetom odbornej diskusie, keďže jednoznačné legislatívne riešenie absentuje. Najvyšší súd Slovenskej republiky v aktuálnom rozhodnutí sp. zn. 5Cdo/42/2020 poukázal na skutočnosť, že pri spotrebiteľských úveroch je jednou z náležitostí, ktoré musí zmluva obsahovať, uvedenie doby trvania zmluvy (§ 9 ods. 2 písm. d/ ZoSÚ2010). To znamená, že doba trvania zmluvy pri jej vzniku je časovo ohraničená. V súčasnej právnej úprave úverovej zmluvy absentuje explicitná úprava konečného okamihu povinnosti dlžníka platiť úroky z poskytnutých peňažných prostriedkov. V § 502 ods. 1 veta prvá Ob.z. je uvedené len to, že dlžník je povinný platiť veriteľovi úroky z úveru od doby poskytnutia peňažných prostriedkov. Zo žiadneho ustanovenia Ob.z., O.z., či ZoSÚ2010 nevyplýva zákaz dohody účastníkov úverovej zmluvy o povinnosti dlžníka platiť úroky z úveru až do úplného splatenia úveru. Za situácie, že dlžník z úverového vzťahu porušil povinnosť splácať úver, v dôsledku čoho došlo k zosplatneniu veriteľom, je nutné dospieť k záveru, že neexistuje rozumný dôvod na to, prečo by dlžník nemal platiť úroky z úveru, ktoré sú odplatom za poskytnutý úver, a to vo výške, na akej sa s veriteľom dohodol. Peňažnými prostriedkami, resp. protihodnotou za nich získanou dlžník disponuje, zmluvné povinnosti porušil a z porušenia povinnosti profitovať nemôže, keďže zmluvné úroky sú spravidla vyššie ako úroky z omeškania. Zosplatnenie je pritom inštitút slúžiaci ochrane veriteľa. Veriteľ však peňažné prostriedky nemá, ale patrí mu za ne dohodnutá odmena. Záväzok dlžníka v zmysle platenia dohodnutej odmeny zostáva nedotknutý a aplikuje sa na dobu, na ktorú bola zmluva dohodnutá, ako doba riadneho splácania úveru, pretože dohodnuté úroky majú zmluvný základ. Rozdiel je len v tom, že pre omeškание k povinnosti platiť zmluvné úroky pristupuje povinnosť platiť úroky z omeškania.

8.6 Najvyšší soud Slovenskej republiky v uznesení sp. zn. 5Cdo/42/2020 argumentoval aj tým, že pre spotrebiteľa je nevýhodné, aby platil úroky až do zaplatenia istiny (pozn. odvolacieho súdu - ak k nemu dôjde až po dohodnutej dobe trvania úverovej zmluvy). Dojednanie, ktorého obsahom je platenie dohodnutých úrokov až do zaplatenia istiny jeho postavenie zhorší. Pokiaľ by spotrebiteľ, ktorý sa pre svoju ekonomickú situáciu dostal s plnením splátok úveru do omeškania, musel v dôsledku vyhlásenia predčasnej doby splatnosti úveru platiť dohodnuté úroky až do úplného splatenia istiny, zaplatil by v konečnom dôsledku sumu neprimerane vysokú ako náhradu za poskytnutie peňazí. Dohodnuté úroky predstavujú cenu peňazí za ich poskytnutie na vopred dohodnuté obdobie, to znamená že jej výška musí byť stanovená v čase uzatvorenia zmluvy o úvere. Dlužník teda presne vie, koľko bude povinný za poskytnuté peniaze veriteľovi zaplatiť. Túto vedomosť dlžník - spotrebiteľ nemá v prípade dojednaní, ktoré umožňuje navyšovanie tejto ceny bez jej presného ohraničenia. Keďže spotrebiteľ nevie predpokladať časový úsek svojho omeškania nie je možné ani určiť celkovú výšku zmluvného úroku, ktorý sa môže bez fixného ohraničenia navyšovať neobmedzene. Takto stanovená cena teda nie je vyjadrená určito, jasne a zrozumiteľne. Z toho dôvodu dojednanie, ktorým sa dlžník - spotrebiteľ zaviazal platiť dohodnuté úroky až do úplného zaplatenia istiny po vyhlásení predčasnej doby splatnosti úveru, spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Takéto dojednanie je teda porušením ustanovenia § 53 ods. 1 O.z. Na druhej strane postavenie veriteľa - dodávateľa sa aj bez uvedeného dojednaní nezhorší, ak mu v dôsledku nesplatenia úveru v dohodnutej dobe vznikne škoda. Jeho právo zostáva zachované, po zohľadnení zaplatených úrokov z omeškania, ktoré plnia funkciu paušalizovanej náhrady škody. Z rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5Cdo/42/2020 vyplýva záver, že v prípade vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru veriteľovi náleží úrok z istiny vo výške, akú by pri riadnom plnení povinností dlžník zaplatil ako cenu peňazí.

8.7 Vzhľadom k uvedenému odvolací súd v zmysle § 388 C.s.p. rozhodnutie súdu prvej inštancie v zamietajúcej časti nároku žalobcu na uplatnený bežný úrok z úveru zmenil, uložením povinnosti žalovanej zaplatiť žalobcovi úrok vo výške 10,79% p.a. zo sumy 7.444,05 eur od 14.2.2018 (žalobcom požadovaná doba) do zaplatenia, najviac však vo výške vo výške 2.480,74 eur. V konaní bolo nesporným, že podľa úverovej zmluvy bola žalovaná povinná zaplatiť žalobcovi bežný úrok v celkovej výške 4.227,04 eur (rozdiel medzi poskytnutým úverom vo výške 8.300 eur a sumou 12.527,04 eur, teda celkovou čiastkou, ktorú mala žalovaná zaplatiť podľa úverovej zmluvy), z ktorej sumy úrokov žalovaná už žalobcovi reálne zaplatila sumu 1.746,30 eur (tu pozri vyjadrenie žalobcu z č.l. 81). Žalobcovi totiž náleží úrok z istiny vo výške, akú by pri riadnom plnení povinností dlžník zaplatil ako cenu peňazí tzn. do zaplatenia, najneskôr však do konečnej splatnosti úveru - 15.11.2023 (doba trvania zmluvy, ktorá bola dohodnutá pri jej vzniku a ohraničená konečnou splatnosťou úveru).

9.1 Pokiaľ ide o nárok žalobcu na úrok z omeškania z nezaplatených úrokov z úveru vyčíslených do zosplatenia úveru súd prvej inštancie takýto nárok žalobcu považoval za nedôvodný. Odvolací súd sa s takýmto záverom nestotožňuje a preto námietku žalobcu o nesprávnom právnom posúdení veci považuje za žalobcom uvedených dôvodov za dôvodnú. Okrem žalobcom už citovaných rozhodnutí priznávajúcich veriteľovi nárok na úrok z omeškania aj z nezaplateného úroku z úveru odvolací súd považuje za vhodné uviesť, že mu je známe aj "rozhodnutie Najvyššieho súdu Českej republiky, sp. zn. 35Odo/101/2002 z 24.3.2004 (R 5/2006)", obsahujúce rovnakú argumentáciu, ako uviedol žalobca. Skutkové okolnosti uvedenej veci boli odlišné od tu zisteného skutkového stavu - tam išlo o dohodnuté úročenie splátok kúpnej ceny pri kúpnej zmluve, kde dohodu o úrokoch možno považovať za vedľajšie dojednanie. Naopak, pri zmluve o úvere (aj pri zmluve o spotrebiteľskom úvere) je zmluvný úrok podstatnou, definičnou náležitosťou úveru (§ 497 Obchodného zákonníka). Odvolací súd si je vedomý aj ďalších rozhodnutí "Najvyššieho súdu Českej republiky (napr. sp. zn. 33Cdo/2041/2008)", avšak v praxi slovenských súdov je táto otázka rozhodovaná odlišne - v prospech existencie nároku na úrok z omeškania pri omeškaní s plnením zmluvného úroku (okrem rozhodnutí Krajského súdu v Banskej Bystrici, citovaných odvolateľom, pozri napr. "uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 4Obo/143/1998", zverejnené v Zbierke súdnych rozhodnutí pod "R 59/1998" a v časopise Zo súdnej praxe pod č. 43/2000): Pri zmluve o úvere sú úroky súčasťou peňažného záväzku dlžníka, preto dôsledkom omeškania s ich platením je zo zákona vyplývajúca povinnosť platiť úroky z omeškania. Aj keď vyššie citované rozhodnutia sú prevažne z oblasti obchodného práva, pričom spotrebiteľský právny vzťah je potrebné posudzovať podľa noriem občianskeho práva, z hľadiska definície úrokov a úrokov z omeškania a nároku na tieto plnenia odvolací súd považuje za aplikovateľné aj rozhodnutia obchodných senátov. Ako správne uviedol súd prvej inštancie, (zmluvný) úrok aj úrok z omeškania sú podľa §

121 ods. 3 Občianskeho zákonníka súčasťou príslušenstva pohľadávky. Toto ustanovenie však nie je možné interpretovať tak, že by neexistoval nárok na úrok z omeškania z príslušenstva. Nárok na úrok z omeškania totiž nie je upravený ustanovením § 121 ods. 3, ale ustanovením § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ktoré neviaže úrok z omeškania na istinu, resp. na „pohľadávku“ (pojem použitý v § 121 ods. 3), ale na „omeškanie s plnením peňažného dlhu“. Podľa názoru odvolacieho súdu pod pojem „dlh“ je možné zahrnúť aj nezaplatený zmluvný úrok, preto v prípade omeškania dlžníka patrí veriteľovi úrok z omeškania aj z takéhoto dlhu. 10. Podstatné je podľa názoru odvolacieho súdu tiež rozlišovanie medzi úrokmi z úrokov (tzv. anatocizmus) a úrokmi z omeškania z úrokov. Na rozdiel od (zmluvných) úrokov úroky z omeškania predstavujú sankčný mechanizmus, ktorý nastupuje zo zákona (§ 517 Občianskeho zákonníka, § 369 Obchodného zákonníka). Ak by sa v právnych vzťahoch, vzniknutých pred novelou Občianskeho zákonníka, ktorou bolo vložené ustanovenie § 52 ods. 2 tretej vety, aplikoval Obchodný zákonník, podľa § 369 Obchodného zákonníka je nárok na úrok z omeškania viazaný na omeškanie so splnením „peňažného záväzku alebo jeho časti“. Aj tu možno uviesť, že súčasťou záväzku dlžníka sú aj zmluvné úroky.

9.2 Z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd dospel k záveru, že veriteľ zo zmluvy o úvere (vrátane zmluvy o spotrebiteľskom úvere, resp. zmluvy o úvere, ktorá je súčasne spotrebiteľskou zmluvou) má nárok nielen na vrátenie istiny a na zmluvný úrok (do zaplatenia, najneskôr však do konečnej splatnosti úveru - 15.11.2023), ale v prípade omeškania dlžníka má tiež právo požadovať úrok z omeškania nielen z nezaplatených častí istiny, ale aj z nezaplateného zmluvného úroku. Preto odvolací súd zmenil rozsudok súdu prvej inštancie tak, že v napadnutej časti žalobe vyhovel a priznal žalobcovi úrok z omeškania z nezaplateného zmluvného úroku.

10. Vzhľadom na vyššie uvedené potom odvolací súd podľa § 388 C.s.p. rozsudok súdu prvej inštancie v odvolaní napadnutom výroku II. v časti nároku žalobcu na úrok z úveru od zaplatenia úveru do konečnej splatnosti úveru nároku na úrok z omeškania z nezaplatených úrokov zmenil spôsobom uvedeným vo výroku I. tohto rozhodnutia a podľa § 387 ods. 1 C.s.p. rozsudok súdu prvej inštancie v zostávajúcej napadnutej zamietajúcej časti (nároku na bežný úrok z úveru od 16.11.2023 do zaplatenia istiny úveru) ako vecne správny potvrdil.

11.1 Podľa § 396 ods. 2 C.s.p. ak odvolací súd zmení rozhodnutie, rozhodne aj o nároku na náhradu trov konania na súde prvej inštancie.

11.2 Podľa § 396 ods. 1 C.s.p. ustanovenia o trovách konania pred súdom prvej inštancie sa použijú aj na odvolacom súde.

11.3 Podľa § 255 ods. 1 C.s.p. súd prizná strane náhradu trov konania podľa jej pomeru úspechu vo veci.

11.4 Podľa § 255 ods. 2 C.s.p. ak mala strana konania vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá právo na náhradu trov konania.

11.5 Podľa § 262 ods. 1 C.s.p. o výške náhrady súd rozhodne samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozhodnutia.

11.6 V celom konaní bol žalobca úspešný v rozsahu 100% (pre pomerné rozdelenie trov konania je totiž rozhodujúci pomer úspechu a neúspechu v uplatnenej istine bez príslušenstva /úrok z omeškania, úrok/). Preto odvolací súd rozhodol o trovách tohto konania tak, ako je to uvedené vo výroku II. tohto rozsudku.

12. Senát odvolacieho súdu tento rozsudok prijal pomerom hlasov 3 : 0 (čl. I § 3 ods. 9 posledná veta zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v znení neskorších zmien a doplnení; § 393 ods. 2 druhá veta C.s.p.).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa.

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a/ až n/.

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a/ a b/.

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie.

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné.

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde.

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.